

Bilaga D

Rekommendation (nr III) angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrå samman kallats till Genève och där samlats den 4 juni 1958 till sitt fyrtioandra sammanträde,

och beslutat antaga vissa förslag angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdet dagordning,

samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, avsedd att komplettera konventionen angående diskriminering (anställning och yrkesutövning), 1958,

antager denna den tjugofemte dagen i juni månad år nittonhundrafemtioåtta följande rekommendation, som må benämnas »rekommendation angående diskriminering (anställning och yrkesutövning), 1958» (Discrimination [Employment and Occupation] Recommendation, 1958).

Konferensen förordar, att varje medlem bör tillämpa följande anvisningar.

I. Definitioner

1. 1) I denna rekommendation förstås med uttrycket »diskriminering»
 - a) varje åtskillnad, uteslutning eller företräde på grund av ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning, nationell härstamning eller socialt ursprung som har till följd, att likställdhet med avseende å möjligheter eller behandling i fråga om anställning eller yrkesutövning omintetgöres eller beskäres;
 - b) varje åtskillnad, uteslutning eller företräde i övrigt, som har till följd, att likställdhet med avseende å möjligheter eller behandling i fråga om anställning eller yrkesutövning omintetgöres eller beskäres och som må bestämmas av vederbörande medlemsstat efter samråd med representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationer, där sådana finnas, ävensom med andra lämpliga organ.
- 2) Varje åtskillnad, uteslutning eller företräde, som grundas på för anställningen enligt dennas natur erforderliga personliga kvalifikationer, skall icke anses såsom diskriminering.
- 3) I denna rekommendation förstås med uttrycken »anställning» och »yrkesutövning» tillträde till yrkesutbildning, till anställning och till skilda yrken ävensom anställningsvillkor.

II. Politikens utformning och tillämpning

2. Varje medlem bör utforma en nationell politik till förhindrande av diskriminering i anställning och yrkesutövning. Denna politik bör bringas

i tillämpning genom lagstiftningsåtgärder, kollektivavtal mellan representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationer eller på annat med nationella förhållanden och praxis förenligt sätt, varvid följande principer böra beaktas:

- a) åtgärder ägnade att främja likställdhet med avseende å möjligheter och behandling i fråga om anställning eller yrkesutövning utgöra en angelägenhet av allmänt intresse;
- b) varje individ bör utan diskriminering åtnjuta likställdhet med avseende å möjligheter och behandling såvitt angår
 - i) tillträde till yrkesvägledning och arbetsförmedling;
 - ii) tillträde till yrkesutbildning och anställning efter eget val enligt personligt anlag för dylik utbildning eller anställning;
 - iii) befordran i enlighet med sina personliga egenskaper, erfarenhet, skicklighet och nit;
 - iv) trygghet i anställningen;
 - v) lön för arbete av lika värde;
 - vi) arbetsvillkor, däri inbegripna arbetstid, viloperioder, semester, åtgärder för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen, ävensom åtgärder för social trygghet, välfärdsanordningar samt sociala förmåner, som tillhandahållas i samband med anställningen;
- c) statliga organ böra inom hela sitt verksamhetsområde tillämpa en anställningspolitik utan någon som helst diskriminering;
- d) arbetsgivarna böra icke utöva eller tolerera diskriminering i fråga om arbetstagares anställning, utbildning, befordran, kvarblivande i tjänst eller vid bestämmandet av anställningsvillkoren; vid tillämpningen av denna princip böra arbetsgivarna icke utsättas för obstruktioner eller inblandning, vare sig direkt eller indirekt, från enskild persons eller från organisations sida;
- e) arbetsmarknadens parter böra i kollektiva förhandlingar och i förhållandet sig emellan respektera principen om likställdhet med avseende å möjligheter och behandling i fråga om anställning och yrkesutövning samt böra tillse att kollektivavtal icke innehålla bestämmelser av diskriminerande natur beträffande tillträde till, utbildning för, befordran till eller kvarblivande i anställning eller i fråga om anställningsvillkor;
- f) arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer böra icke utöva eller tolerera diskriminering med avseende å beviljande eller bibehållande av medlemskap i desamma eller deltagande i dessas fackliga angelägenheter.

3. Varje medlem bör

- a) trygga tillämpningen av principerna rörande icke-diskriminering
 - i) med avseende å anställning, som står under nationell myndighets omedelbara kontroll;
 - ii) i yrkesväglednings-, yrkesutbildnings- och arbetsförmedlingsverksamhet, som är underställd nationell myndighets ledning;
- b) där så är möjligt och erforderligt främja dessa principers iakttagande med avseende å annan anställning samt annan yrkesväglednings-, yrkesutbildnings- och arbetsförmedlingsverksamhet, därvid bl. a. följande metoder må komma till användning
 - i) statliga, regionala eller lokala myndigheter eller organ samt industrier och företag, som drivas eller kontrolleras av det allmänna, böra erhålla stöd för att trygga principernas tillämpning;
 - ii) godkännande av kontrakt, som medföra ianspråktagande av allmänna medel, bör göras beroende av att principerna iakttagas;
 - iii) beviljande av anslag till utbildningsanstalter samt tillstånd att be-

driva privata arbetsförmedlings- eller yrkesvägledningsbyråer bör göras beroende av att principerna iakttagas.

4. Lämpliga organ — där så är möjligt med biträde av rådgivande kommittéer bestående av företrädare för arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer, där sådana finnas, ävensom för andra berörda organ — böra upprättas i syfte att främja tillämpningen av denna politik inom alla områden av offentlig och privat anställning samt särskilt

- a) vidtaga alla genomförbara åtgärder ägnade att bibringa allmänheten förståelse för och förmå den att godtaga principerna rörande icke-diskriminering;
- b) till prövning upptaga klagomål över att politiken icke följes, undersöka dylika klagomål samt vid behov genom förlikning åstadkomma rättelse i en mot politiken stridande praxis;
- c) till förnyad prövning upptaga klagomål, vilka icke kunnat avgöras genom förlikning samt avgiva yttrande eller fatta beslut rörande sättet att åstadkomma rättelse i påvisad diskriminerande praxis.

5. Varje medlem bör upphäva samtliga lagbestämmelser och ändra administrativa instruktioner och praxis, som stå i strid med ifrågavarande politik.

6. Tillämpningen av politiken bör icke menligt påverka särskilda åtgärder, avsedda att tillgodose det speciella behovet hos personer, vilka av sådana skäl som kön, ålder, invaliditet, försörjningsbörda eller social eller kulturell nivå allmänt erkänns vara i behov av särskilt skydd eller bistånd.

7. Såsom diskriminering skall icke anses åtgärder riktade mot den som är skäligen misstänkt för eller invecklad i en för rikets säkerhet skadlig verksamhet, under förutsättning att han äger anföra besvär hos ett i enlighet med nationell praxis upprättat organ.

8. I fråga om immigrerande arbetare av främmande nationalitet och deras familjemedlemmar böra de i konventionen angående migrerande arbetare (reviderad), 1949, intagna bestämmelserna om lika behandling ävensom de i rekommendationen angående migrerande arbetare (reviderad), 1949, intagna anvisningarna rörande lättnader i restriktioner beträffande anställning beaktas.

9. Vederbörande myndigheter, företrädare för arbetsgivare, arbetare och lämpliga organ böra fortlöpande samverka i syfte att överväga vilka ytterligare positiva åtgärder, som med hänsyn till de nationella förhållandena må finnas påkallade för att förverkliga principerna rörande icke-diskriminering.

III. Samordning av åtgärder till förebyggande av diskriminering på alla områden

10. För åtgärder mot diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning ansvariga myndigheter böra intimt och fortlöpande samverka med de för åtgärder mot diskriminering på andra områden ansvariga myndigheterna, i syfte att ernå en samordning av vidtagna åtgärder.